

ritet for communale Sager. Jeg seer ikke, hvilken Fare der kunde være derved; og man kunde saa lade det bestaae, indtil Forholdet havde udviklet sig saaledes, at man uden Betænkelighed kunde gaae det Skridt, som Mange troe man bør gaae, nemlig at faae en fælles Repræsentation for Landets og Byernes communale Anliggender.

Formanden: Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 2den Valgkreds har Ordet (Stemme er; Han er ikke tilstede). Den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad) har Ordet.

Gad: Da jeg forlangte Ordet for længere Tid tilbage, havde allerede flere Folketingsmænd udtalt sig imod den foreliggende Lov, og det var kun den høitærede Minister, der havde forsvaret den. Jeg forlangte Ordet dengang, fordi jeg meente, at det var ønskeligt, at ogsaa Nogle af dem, som i det Hele kunne slutte sig til Loven, tilkjendegabe dette og ved deres Udtalelse understøttede den ærede Minister. Dette er imidlertid nu skeet fra flere Sider, og jeg skal derfor for mit Vedkommende fatte mig endeel kortere end ellers. — De væsentligste Betænkeligheder, som ere fremkomne imod Loven, ere for det Første fremkomne fra Foll, som stillede sig paa Kjøbstædernes Interesses Standpunkt, og meente, at Byerne let ved Loven vilde blive satte tilbage for Landet, hvis Repræsentanter stedse ville være i afgjort Fleertal. Jeg troer, at hele denne Betragtning ikke er rigtig, og kan forsaavidt i alt Væsentligt støtte mig til, hvad der er udtalt af den ærede Minister. Jeg skal der til endnu blot bemærke, at det forekommer mig, at i vort agerdyrkende Land have Kjøbstæderne ikke en saadan selvstændig Charakter som i andre Lande, hvor der er en udviklet Industri og en bethdelig Handelsvirksomhed. Hos os forekommer det mig, at Kjøbstæderne i det Væsentlige kun ere de naturlige Centralpunkter for det omliggende Land og de Steder, gjennem hvilke Landet træder i Omfærtningsforhold og

i al anden civiliserende Berøring og Forbindelse med den øvrige Verden. Jeg troer derfor, at Kjøbstædernes Interesser hos os — og jeg troer, det gjælder om alle; thi selv de større Kjøbstæder hos os have ingenlunde en saa stor eller fremtrædende Charakter som Fabrikbyer eller almindelige Handelsbyer, at det synes mig, at de kunne tænkes som løsrevne fra Forbindelsen med deres naturlige Opland — her er jo nemlig et Tale om Kjøbenhavn, men om de Provindsbyer, der fremtræde som større Byer efter vore særegne Forhold, og til disse maae vel regnes Byer med over 5000 Indbyggere — jeg siger, at det forekommer mig, at samtlige vore Kjøbstæder i ingen Henseende have Interesser modsat og derimod de fleste Interesser fælles med det omliggende Land. Det er imidlertid ganske sikkert, at der i Kjøbstæderne og paa Landet kunne være forskjelligte Forhold, som i enkelte Retninger kunne give forskjelligte Interesser, hvilke dog ikke derfor ere imod hinanden; men saadanne forskjelligte Interesser, som ganske vist kunne finde Sted mellem By og Land, kunne jo ogsaa være og have været tilstede mellem de forskjelligte Egne og forskjelligte Districter i den større Kreds, som Amtet hidtil har sammensluttet for Landets Vedkommende. — Det er derfor min Overbeviisning, at det, naar man efter denne Lov sammensmelter By og Land under den fælles Overcommunalbestyrelse, vil gaae ganske saaledes, som det hidtil er gaaet, hvor forskjellige Egne have været forenede under eet Amtsraad, at Forbindelsen vil vise sig at være i fælles Interesse og til fælles Vel, fordi nemlig den Ene vil tage alt fornuftigt Hensyn til den Anden. Naar man har sagt, at Kjøbstæderne bestandig ville være i Mindretal, da troer jeg ikke, man behøver at ængste sig derfor, og det er jo ganske sikkert, at Engstelsen kun kan være berettiget, saafremt man gaaer ud fra den Formodning, som jeg ikke deler, at Interesserne ere forskjelligte, og at Afstemningerne i dette nye Raad som oftest ville vise en Afskillelse mellem Repræsentanterne for Landet og Repræsentanterne for Byerne.